

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRT)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

నవతరానికి “తొలి అడుగులు” నవల

జి. వాసుదేవ్

పరిశోధక విద్యార్థి, తెలుగుశాఖ

హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయం

పరిచయం

తొలి అడుగులు అనే ఈ నవలను అక్కినేని కుటుంబరావు గారు రచించారు. ఈ నవలలో రచయిత యొక్క స్వీయానుభవం, బాల్యస్మృతులు కనిపిస్తాయి. ఈ నవల ప్రారంభమే నేటి చదువుల గురించి. చదువుల పేరుతో విద్యార్థులకు బాల్యాన్ని దూరం చేసే తల్లిదండ్రులను, మార్కుల కోసం బట్టి పట్టించే విద్యా విధానాన్ని గురించి వివరించారు. చదువుల గురించి సాగే ఈ ర్యాట్ రేస్ లో ఒత్తిడిని తట్టుకోలేక విద్యార్థులు చివరకు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్న విధానాన్ని, గతకాలంలో, నేటికీ మారిన విద్యా విధానాన్ని ఇందులో కూలంకషంగా వివరించారు.

నవల విశేషణ

ఈ నవల ప్రారంభంలో ఉదయం ఆరు గంటలవుతుంటుంది. శ్రీనివాసరావు పక్కనే పార్కులో నడకకు బయలుదేరుతాడు. అప్పుడే చాలా మంది నడక వీరులు తమ జీవితాల్లోకంతా మహత్తర కర్తవ్యం నిర్వహిస్తున్న వాళ్ళలా దీక్షగా నడుస్తున్నారు. అంతలోనే శ్రీనివాసరావు ఎదురింట్లో వుండే పీయూష్ అనే విద్యార్థి భవనం పై నుండి దూకి ఆత్మహత్య చేసుకుంటాడు. ఈ రోజులలో ఎంతోమంది పిల్లలు చదువులు చదవలేక తల్లిదండ్రుల ఒత్తిడి తట్టుకోలేక చిన్నతనం నుంచి అల్లరుముద్దుగా పెరిగి కష్టం అంటే తెలియకుండా పెరిగి ఒక చిన్న మార్కుకి, ఒక ర్యాంకుకి, ఒక తిట్టుకి, ఒక చెంపదెబ్బకి తట్టుకోలేక ప్రాణాలు తీసుకుంటున్నారు. ఎందుకీ మార్పు? అనుకుంటాడు శ్రీనివాసరావు.

తన తరం ఎలా పెరిగింది? అందరి సంగతి ఎందుకు? తనేలా పెరిగాడు గొడ్డు కాసూకునేవాడు. బళ్ళో చేరటమే మహాభాగ్యం అయిన వాడు నాలుగు అక్షరం ముక్కలకోసం ఏనిమీదేళ్ళ నుంచి ఇంటా బయట అంతులేని చాకిరీ చేశాడు. అది చాకిరీ అని ఇప్పుడనుకుంటున్నాడు కాని అప్పుడు అది తన పని, బాధ్యత. తన కోసం తన వాళ్ళకోసం ఇష్టంగా పడే కష్టం. నవ్వుతూ తుళ్ళుతూ, ఆడుతూ, ఏడుస్తూ, దెబ్బలు తింటూ, పడుతూ, లేస్తూ ఎలా బడికి వెళ్ళాడు ఎలా చదివాడు తిండికి మొహంవంచి బడికేళ్ళదాక పని చేసి, మైళ్ళునడిచి బడికెళ్ళి బడి వదలగానే సావాసగాళ్ళతో ఆడి మళ్ళా పని చేసి దీపం బుడ్డి ముందు నిద్రకు తూలుతు ఏం చదివాడో తనకిప్పుడు గుర్తుకులేదు. ఐనా చదువంటే తనకు ప్రాణం. పుస్తకాలంటే పిచ్చి. నెల పరీక్షల్లో, ఆరేళ్ల పరీక్షల్లో తప్పేవాడు. పోనిలేరా దిగులుపడమాకు ఈ సారికి పాస్ అవుతావులే అనేవాడు తండ్రి. ఈ యాభైయేళ్ళలో తండ్రులు ఎంత మారారు? పిల్లలెంత మారారు? చదువులు ఎంత మారాయి? పీయూష్ లాగా ఎందరు ప్రాణాలు తీసుకుంటున్నారు. ఎందుకిమార్పు? ఎవరు తెచ్చారు? డబ్బా? స్కూల్ ఆ? విద్యా విధానమా? అన్ని ఉన్న పీయూష్ ఇంత బలహీనుడు ఎందుకు అయ్యాడు?.

కొల్లేట్లో గొడ్డు మళ్ళాసుకుంటున్న తనను అక్క వాళ్ళింట్లో ఉండి చదువుకోవాలని తల్లిదండ్రులు ఒప్పించి చౌటపల్లి తెచ్చి బళ్ళో చేర్చిన రోజులు గుర్తుకు వచ్చాయి శ్రీనివాసరావుకి. జారిపోతున్నలాగు పైకి లాక్కుంటూ, తలమీద ముళ్ళకంపలా నిలుస్తున్న జాట్టునిచేతోనే అణుచుకుంటూ తండ్రితో పాటు గోపాలం మాఫ్ఫారు దగ్గర బడికి భయం గానే వెళ్ళాడు. కాని ఆ భయం వేరు. ఆ భయంలో ఎంతో అభయం కూడా ఉంది. గోపాలం మాఫ్ఫారు కొడితే నాన్న తనను చచ్చిన ఆ బళ్ళో ఉంచడు అనే అభయమది. కళ్ళ నుంచి నీరు కారుతున్న శ్రీనివాసరావు పెదవులమీద అతి సన్న నవ్వు మెరిసింది. శ్రీనివాసరావు తన జీవితపు 'తొలి అడుగుల' స్మృతిలో నుండి అంతా తేలికగా బయటపడలేకపోయాడు. ఇవాళ ఇలా జీవితాన్ని సమర్థవంతంగా నిర్మించుకోగలిగాడంటే బలమైనా ఆ తొలి అడుగుల పునాదే కదా కారణం అనుకున్నాడు. ఇప్పటి పిల్లలకు ఆ పునాది లేకుండా చేస్తున్నామా ? కష్ట పడాలయ్యే! ఇప్పుడు కష్ట పడితేనే తరువాత సుఖపడతావ్ ! ఎక్కడైనా సరే కష్ట పడవళ్ళకే సుఖం దక్కుతుంది. జీవితంలో ఎప్పుడు ఎంత కష్టమైన పడెచ్చురా ఇష్టముండాలి అంతే. మనకిష్టమైన పని చేయటానికి ఎన్ని కష్టాలైనా పడాలి అప్పుడే మనకిష్టమైనవి మనం పొందుతాం..కష్టం కదా అని మనకిష్టమైనవి చేయకపోతే మనకు ఇష్టం లేని బతుకు బతకవలసి వస్తుంది. అని గోపాలం మాఫ్ఫారు చెబుతుండే మాటలు శ్రీనుకి గుర్తుకు వస్తాయి.

సంపూర్ణానంద శాస్త్రి ధర్మారావుని చూసి ఏరా ధర్మనందనా నేను గమనిస్తున్న ప్రతి శుక్రవారం బడి ఎగ్గొడుతున్నావ్ ఆడపిల్ల లాగ ఏదన్నా శ్రావణ శుక్రవారం వ్రతం చేస్తున్నవా! ఈ శుక్రవారపు రహస్యాన్ని చెప్పు వింటాను అంటాడు. సంపూర్ణానంద శాస్త్రి ఎప్పుడు చిటపటలాడుతుండే వాడు. రెండే సందర్భాలలో నవ్వుతాడు ఒక్కటి తన దగ్గర ప్రైవేట్ లో చేరమని అడిగినప్పుడు. రెండోది ప్రైవేట్ లో చేరిన వాళ్ళను ప్రశ్నలడిగి చెప్పలేనప్పుడు కొట్టటానికి వస్తున్నప్పుడు. ఆయనకు అపారమైన జ్ఞాపకశక్తి వుంటుంది. పొరపాటునకూడ తన దగ్గర ప్రైవేట్ లో చేరిన వాళ్ళని కఠిన ప్రశ్నలడగడు, చేరిన వాళ్ళని తేలిక ప్రశ్నలు అడగడు. ఇంగ్లీష్ పాఠం చెప్పూ నోటిని రకరకాలుగా వంకరటింకరగా తిప్పుతాడు. నోరు తెరిచి మూసి నాలుకని లోన పేదాలకి పళ్ళకి మధ్య తిప్పుతుంటాడు. ఆయన చేసే విన్యాసాలు చూస్తూ ఎలాగో పుట్టాల్సినవాడు. మనిషిలా పుట్టడా అని అనుమానంగా చూస్తుంటాడు శ్రీను. పులపర్రు స్కూల్ లో చేరినప్పటినుంచి శ్రీనుకి ఈ సంపూర్ణానంద శాస్త్రి ఒక సింహ స్వప్నమైపోయాడు. మొదటి పీరియడ్ ఇంగ్లీష్ ఇంటి కాడా పనులన్ని అయ్యి రెండు మైళ్ళు నడిచి వచ్చేసరికి క్లాసులు మొదలవుతాయి. శాస్త్రి గారు శ్రీనుని ప్రైవేట్ లో చేరమని అడిగితే వారిది పాల వ్యాపారం పొద్దునా, సాయంత్రం తిరిగి పాలు పట్టుకోవాలి కాబట్టి ప్రైవేట్ కి రావడం కుదరదని చెప్తాడు.

'ఓహో!' మరి యాపారమే చేసుకో ఈ దరిద్రపు చదువేందుకు నీకు మా ప్రాణాలు తీయడానికా? పో ! అని నీ సంగతి చూస్తాలే అన్నట్టు తలాడించాడు. బ్యూటీఫుల్ కి స్పెల్లింగ్ చెప్పు అన్నాడు శాస్త్రి గారు శ్రీనుని. ఆ చూపుల్లో లేడిని వేటాడే వేటగాడి చూపు వచ్చిపడింది. గుడ్లువేసుకొని చూస్తావేరా! చెప్పు అంటూ శాస్త్రి కళ్ళతో కత్తి నూరుతూతున్నాడు. శ్రీనుకి మొండి ధైర్యంతో పాటు ఇంగ్లీష్ ని సంస్కరించాలనే పట్టుదల కూడా వచ్చింది . బీ .వై .యూ .టీ.ఐ.ఎఫ్ . యూ .ఎల్ అని ఏం చేస్తావో చేసుకో అన్నట్టు నీ దిక్కున్న వాడితో చెప్పుకో అన్నట్టు నిర్భీతిగా చూశాడు. ఈ బ్యూటీలో మేముంటాం అంటే మేముంటాం అని వచ్చి ఇరుక్కున్న వై .యూ లు తమని ఉండనివ్వలేదని ఇ.ఎ.లు శాస్త్రిని చూసి బిక్కమొకం వేశాయి. శిష్యుని రూపంలో ఉన్న శ్రీను కన్నా ఆ పరాయి అక్షరాలే ప్రియమైపోయాయి శాస్త్రి గారికి ! శాస్త్రి గారు బెత్తాన్ని ప్రేమగా నిమురుతూ వచ్చాడు. పుట్టినప్పటి నుంచి ఇప్పటి వరకు వంటి మీద దెబ్బ ఎరుగని శ్రీను ఈ దరిద్రపు ఇంగ్లీష్ మూలాన దెబ్బలు తినటానికి ఒక విరుడిలా వచ్చి నిలబడ్డాడు. సంపూర్ణానంద శాస్త్రి సంపూర్ణమైన ఆనందంతో శ్రీను కాలి పిక్కల మీద ఈడ్చి కొడతాడు. రంగయ్య గారు శ్రీనుని తీసుకోని పంతులును హెచ్చరించి వస్తాడు. మాయసభలో ధుర్యోధనుడి కన్నా ఎక్కువ అవమానంగా భావిస్తూ క్లాస్లోకి వచ్చిన శాస్త్రికి తలొంచుకొని దొంగ చూపులు చూస్తూ కనపడ్డాడు శ్రీను. 'చిత్రవధ అంటే చిత్ర విచిత్రంగా చంపడం. దానికి కత్తి అవసరం లేదు. కత్తికన్నా పదునైన నాలుకతో చిత్రవిచిత్ర సంభాషణ వైచిత్ర్యంతో ఒక మనిషిని కూళ్ళ పొడవచ్చు. దానికి కావాలింది

తెలివితో పాటు మనసు నిండా కసి, కర్కశత్వం. అవి శాస్త్ర గారికి పుష్కలంగా ఉంటాయి. కత్తి నూరుతున్న వాడి ముందుకు వెళ్ళి తలవంచి నరుక్కో మనడం ఎంతకష్టమో శ్రీనుకి శాస్త్ర గారి క్లాసుకి వెళ్ళడం అంతే కష్టంగా వుండేది. నలుగురు పిల్లలు చేరాలే గాని ఆటలకెం కొదవ. అలాగే శ్రీను, ధర్మారావు, ఆరేన్నార్ వంటి మిత్రులతో ఆడటానికి బయలుదేరేవాడు. బడికి వెళ్ళేటప్పుడు వీళ్ళు పూజారి పిచ్చయ్య గారి ఇంటికాడా కలుసుకోని కబుర్లు చెప్పుకుంటూ పొలాల గట్లా వెంట పచ్చని పొలాల మధ్యలో నుండి ప్రకృతిని ఆస్వాదిస్తూ వెళ్ళేవారు. గట్లమీద వెళ్ళూ రైతులు పెట్టుకున్న దోసా, పెసర, బుడంకాయాల్ని తింటూ వెళ్ళేవాళ్ళు. అప్పుడప్పుడు వాళ్ళ నాయనమ్మ పోరు పడలేక భద్రయ్య పంచే కట్టుకొని వచ్చేవాడు. స్కూల్ కి పంచే కట్టుకొని వచ్చే విద్యార్థి భద్రయ్య ఒక్కడే.

ప్రతి ఇంట్లో నలుగురికి తక్కువ కాకుండా పిల్లలుండటం వలన సాయంత్రం అయిందంటే వీధులన్నీ మగ పిల్లలతోనూ వాకిళ్ళన్ని ఆడపిల్లలతోనూ కళకళ లాడిపోయేవి. కర్రబిళ్ళ, గోలీలు చెడుగుడు, తొక్కుడు బిల్లా వంటి ఆటలతో పిల్లలు సాయంత్రాలను సంపన్నం చేసే వారు. ఇవన్నీ అయ్యేసరికి శరీరానికి కావలసినంత వ్యాయామం దోరికేది కాని నేటి పిల్లల పరిస్థితిని చూసి జాలిపడతాడు శ్రీనివాసరావు. స్కూల్ కి రావటం పోవటం శ్రీను బృందానికి ఆటలానే వుంది. వీరి బాల్యం, విద్యార్థి దశ ఎంతో అందంగా, ఆనందంగా గడిచింది. అత్త ఓక్కింటికోడలే, ఇంటిగుట్టు, విజయకోటవీరుడు, మనోరమా, పెద్దమనుషులు వంటి అనేక సినిమాలను చూస్తూ ఒకవైపు చదువును మరోపక్క కష్టాలతోకూడిన జీవితాన్ని సమానంగా అనుభవించిన బాల్యాన్ని స్మరించుకుంటాడు శ్రీనివాసరావు.

ముగింపు

చదువు విషయంలో తరానికి, తరానికి మధ్య గల అంతరాన్ని, విద్యా వ్యవస్థలో వచ్చిన మార్పును ఈ నవలలో వివరించారు. ఈ నవలలో రచయిత తన స్వీయ అనుభవాన్ని, బాల్యపు స్మృతులను వివరించారు. అలాగే ఈ నవలను గురించి “చదువంటే పరీక్షలు కాదు మార్కులు ర్యాంకులు కాదు. చదువంటే జీవించటం నేర్పాలి జీవితాన్ని ప్రేమించటం నేర్పాలి. బతుకును భారం కాకుండా తియ్యగా బతకడమెట్లాగో నేర్పాలి” అని కూడా ఈ నవల మనకు బోధిస్తుంది, విడమరుస్తుంది, మనల్ని ముందుకు నడిపిస్తుంది. అని సింగమనేని నారాయణ గారన్న మాటలు అక్షర సత్యాలు.

ఆధార గ్రంథాలు

1. తొలి అడుగులు - అక్కినేని కుటుంబరావు
2. సంతులిత (రాజ్యాంగ నైతికత - అక్కినేని కుటుంబరావు నవలలు) - ఓల్గా
3. సాంఘిక నవల - కథన శిల్పం - సి. మృణాళిని.
4. నవలాశిల్పం - వల్లంపాటి వెంకటసుబ్బయ్య.
5. తెలుగు నవలా సాహిత్య వికాసం - పుల్లారావు వెంకటేశ్వర్లు.